

Virágvasárnap

Mk 14,1–15,47

Júdás és Péter

Jézus szenvedéstörténetének három csúcspontja van. Az első Júdás árulása, a második Péter tagadása, a harmadik Jézus utolsó szavai: „Atyám, kezembe ajánlom lelkemet”. Most csak az első kettővel foglalkozunk.

Júdás, az áruló neve háttérbe szorítja a másik nevet, Júdás Tádé apostol nevét, aki Jakab testvére, Jézus rokona volt, és akinek unokáiról azt tudja Hegesszipposz, hogy Domitius uralma vége felé Rómába hurcolták őket, de végül is nem ítélték el.

A karióti Júdás az apostoli lista végén szerepel, legtöbbször „iskarióti”-ként. Néhány kutató szerint ez az eltorzított héber szó azt jelentené, hogy „Kerítő” nevű helységből származó férfi. Ha hinni lehet a bibliai földrajznak, akkor ő az egyetlen személy, aki nem galileai helységből származik, hanem délről. Jézus nyilvános működése idején nem sokat tud tevékenységéről az Evangélium, hanem csak a főtanáccsal folytatott egyezkedéséről (Mt 26,14–16), árulásáról az ún. Júdás csókjáról, majd arról tudósítanak az evangéliumok, hogy árulása után lelkiismeret furdalása miatt öngyilkos lett, fölakasztotta magát. Tragikus karrier. A szakirodalom igyekszik feltárni árulásának okait. Néhány alkotás megkísérli megindokolni szakítását Jézussal. Árulása kétes hírnevet szerzett neki.

Simon Péter apostol, akit sziklának is nevezett Jézus, András testvére volt, Kafarnaumba nősült. A „12-es kollégium” három kiemelt tagja közé tartozott, s mindig az apostoli lista elején találjuk Péter, János és Jakab hármását. Annál inkább érthetetlen a viselkedése a szenvedéstörténetben. Igaz, a Jeruzsálem felé vezető úton Péter óvta az Urat, hogy Jeruzsálemben menjen, és szembenézzen a halállal, amit Jézus kemény szavakkal visszautasított. A főpap házában erőt vett rajta a félelem, letagadta, hogy ismerte Jézust. Majd amikor a kakas emlékeztette tagadásának megjövendölt bekövetkeztére, kiment és keservesen sírt.

Két apostol hasonló vétket követ el Jézus ellen, de nem ugyanúgy oldja meg a jövő sorsát. Péter keservesen sírt, és bűnbánatot tartott, Júdás kétségbeesett és öngyilkos lett. Ami összeköti őket, az a bűn nagyságának felismerése. Mindketten rájönnek,

hogy pillanatnyi megingásukkal mekkora kárt okoztak. Ezzel beszédesen jelzik, hogy nagyon sok ember, a bűn elkövetése előtt és alatt, nem számol a bűn következményeivel. Csak miután elkövette, akkor világosodik meg előtte, mit is tett. A bűnt elkövető embereket egyfajta morális vakság sújtja. Ez nem menti föl őket a vétek felelőssége alól, de valami miatt azt gondolják, néha csak a pillanat szorításában, hogy egyedül vétkes tetteikkel tudják legjobban megoldani a problémát. Önmaguknak felhatalmazást adnak a vétekre. Meggyőzik magukat, hogy átléphetik az erkölcsi parancsok korlátjait. Sok esetben ezt azzal indokolják meg, hogy a bűnös világban bukásra vannak ítélve az erkölcsileg tiszta ember etikailag tiszta cselekedetei. Így ítélik meg, a számukra ígéretes karrier előtt álló Jézus „oktalan” konfrontációját a korrupt politikai és vallási szervezettel.

A másik logika a túlélés logikája. Senki sem szereti hagyni, hogy elpusztítsák őt, hanem szeretné túlélni a veszélyt, mindenáron, a bűn árán is. A veszély elmúltával, úgy gondolja, majd megbánja, vagy kimagyarázza a történelmi kényszert. Csakhogy az embert tettei minősítik. Az erkölcstelen történelmi kényszert is sok tiszta erkölcs után vágyakozó ember megalkuvása teremti meg. Péter, a tagadó is az erkölcsi kompromisszumot kötő emberek csoportjában találja magát. Csak az igaz bűnbánata lendíti túl ezen a mélypon-
ton.

Ebben a percben egyedül Jézus, az ártatlan bárány a töretlen tekintély. Alig beszél, nem keveredik az erkölcstelen praktikákra épülő rendszerbe. Ezért olyan provokatívak a válaszai és a hallgatása is. Ezért olyan provokatív a halála, az ellenségeiért mondott imája és végső emberi agóniája.

Életutunk, erkölcsünk soha nem egyenes vonalúan fejlődik. Legnagyobb problémánk, hogy nem tudjuk, mihez viszonyítsuk magunkat. A szenvedéstörténet három kulcsszereplője, Júdás, Péter és Jézus jó iránytű lehet számunkra. Viselkedésük megmutatja, milyen erkölcsi döntés hova vezet. Jézusé a bűnösök megváltásához. Kérdés, készen vagyunk-e, mint Szent Pál, hogy testünkben egészítsük ki az Egyház javára mindazt, ami a megváltásból még hiányzik?

Cirenei Simon imája

Krisztusom! Nem így terveztem a jövőmet. Nem akartam veled találkozni. Nem akartam tudni, hogy ki vagy, hogy miért gyaláznak és vernek téged. Mégis feléd sodródtam, és egyszer csak azon kaptam magam, hogy az ostorcsapásokból nekem is jut, kereszted súlya pedig a vállamra nehezedik. El akartam onnan menni, hisz semmi keresnivalóm nem volt ott. Rád néztem, és mintha egy világ nyílt volna meg előttem! Megláttam keresztedben az emberiség bűnét. A saját bűneimet is! Felismertem, hogy szenvedésedet értünk, a mi bűneinkért vállaltad, önként, szeretetből! Most már vágyom arra, hogy melletted lehessenek, hogy én is hordozhassam keresztedet, ami az enyém is! Köszönöm, Uram, hogy az élet forgatagában akaratom ellenére mégis magadhoz vezettél! Köszönöm, hogy felismerhettem benned az Üdvözítő Istent! Köszönöm, hogy e találkozás által megváltoztattad az életemet! Királyom, erősítsd meg lábamat, acélozd meg akaratomat, hogy méltó társad lehessenek az úton! Amen.